

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3

«Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στις 8 Π.Σ., 3 Π.Σ.Εξ., 2 Π.Σ.Εισ.»

Με συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

ΜΕΙΖΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

www.epimorfosi.edu.gr

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Σχέδια Μαθήματος, Εκπαιδευτικά Σενάρια)

Η παρούσα πρόταση υποβάλλεται σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 3614/08-09-2010 Πρόσκληση και υπό τους όρους που αναφέρονται εκεί.

1) ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

1.1 Τίτλος Διδακτικής Πρακτικής

Αναφέρεται ο τίτλος της Διδακτικής Πρακτικής, ο οποίος θα αποτυπώνει τον σκοπό και θα προσδιορίζει την αρχική μορφή και το περιεχόμενό της.

Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας σε σχολείο με ποσοστό 90% αλλοδαπών στα πλαίσια της Ενισχυτικής διδασκαλίας

1.2 Δημιουργός/-οι

Όνοματεπώνυμο: Dr ΚΟΥΔΟΥΝΑ ΜΑΙΡΗ σε συνεργασία με ΚΟΛΥΒΑ Μαργαρίτα και ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Οδυσσέα

Πατρώνυμο: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Ιδιότητα: Εκπαιδευτικός Σχολικός Σύμβουλος Στέλεχος Διοίκησης

Στοιχεία Οργανικής Θέσης: 12^ο Αθηνών (Αποσπασμένη ως ειδική Συνεργάτης στην Ειδική Γραμματεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης του ΥΠΔΒΜΘ)

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αν. Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι

E-mail: egr@yppeph.gr

Δικτυακός τόπος / blog:

Η συγκεκριμένη Διδακτική Πρακτική έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο κάποιου εκπαιδευτικού προγράμματος;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, να αναφέρετε την ονομασία του: Έχει εφαρμοστεί στα πλαίσια της ενισχυτικής διδασκαλίας στο 54^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών (90% αλλοδαποί) του 3^{ου} Γραφ. Π.Ε. Α' Αθήνας κατά το σχολ. Έτος 2009-2010 από τη μία εκ των δημιουργών.

Ιστοσελίδα / blog:

1.3 Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Γνωστικό/-ά αντικείμενο/-α της Διδακτικής Πρακτικής: (π.χ. Μαθηματικά Ε' Δημοτικού) Ελληνική Γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα

Ιδιαίτερη Περιοχή του γνωστικού αντικείμενου (π.χ. ενότητα 'κλάσματα').

Ενότητα: Ευρώπη

Συμβατότητα με το ΑΠΣ & το ΔΕΠΠΣ. (σε ποια ενότητα του ΑΠΣ εντάσσεται ο κεντρικός άξονας του θέματος και ποια είναι η σχέση του με το ΔΕΠΠΣ)

Κεντρικός άξονας Ελληνική Γλώσσα, μέσα από αυτό διδάσκεται η Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση, Διαπολιτισμικότητα σε Πολυπολιτισμικές Κοινωνίες, σεβασμός του άλλου, συνύπαρξη με τον άλλο

1.4 Βαθμίδα Εκπαίδευσης / Τάξεις στις οποίες το εφαρμόσατε

Βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία αφορά η Διδακτική Πρακτική:

Πρωτοβάθμια Δευτεροβάθμια

Τάξη ή τάξεις στις οποίες το εφαρμόσατε Σε όλες του Δημοτικού (επίπεδα Ελληνομάθειας) ως πρώτο μάθημα σε μαθητές που δεν μιλούν καθόλου Ελληνικά.

Υπήρξε συνεργασία τάξεων του ίδιου σχολείου ή συνεργασία τάξεων διαφορετικών σχολείων;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, να αναφερθούν τα συνεργαζόμενα σχολεία/τάξεις.

Μαθητές όλων των τάξεων του 54^{ου} Δημοτικού Σχολείου στα πλαίσια της

ενισχυτικής διδασκαλίας και σε πολυγλωσσικό περιβάλλον δεδομένου ότι η ομάδα είχε μαθητές που μιλούσαν τουλάχιστον έξι διαφορετικές γλώσσες ως μητρικές (Πολωνικά, Ρωσικά, Βουλγαρικά, Τσέχικα, Αλβανικά, Αραβικά, κ.λπ.)

1.5 Είδος Διδακτικής Πρακτικής

Σημειώστε αυτό / αυτά που κρίνετε ότι ανταποκρίνονται καλύτερα στην πρότασή σας:

1. Σχέδιο Μαθήματος (σχέδιο για διδασκαλία 45' ή λιγότερο ή διδακτικό δώρο).	☒
2. Ακολουθία Σχεδίων Μαθήματος με μεγαλύτερη διάρκεια (Σενάριο Διδασκαλίας).	☐
3. Ολοκληρωμένη παιδαγωγική δραστηριότητα στη σχολική τάξη.	☐
4. Επιτυχημένο project που υλοποιήθηκε στη διάρκεια του σχολικού έτους.	☐
5. Λειτουργικός τρόπος υπέρβασης των δυσκολιών του αναλυτικού προγράμματος.	☒
6. Εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε σε κάποιο διδακτικό αντικείμενο ή σε κάποια δράση.	☐
7. Επιτυχημένο παράδειγμα συνεργατικής διδασκαλίας στο σχολείο.	☒
8. Αποδοτική περίπτωση ευρύτερης συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων.	☒
9. Πρακτική λειτουργικής συνεργασίας με τους γονείς / κηδεμόνες των μαθητών ή την τοπική κοινωνία.	☒
10. Πρακτική αποδοτικής αντιμετώπισης και διαχείρισης προβληματικών καταστάσεων και κρίσεων στο σχολείο ή στην τάξη.	☒
11. Καλές Πρακτικές με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ή την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας (συνεργασία με άλλες τάξεις / με άλλα σχολεία).	☒
Άλλο Πετυχημένη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, μείωση των κοινωνικών αποκλεισμών, μείωση της μαθητικής διαρροής, διαπολιτισμική εκπαίδευση σε πολυπολιτισμική κοινωνία	☒

1.6 Σκοπός & Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής

Οι διδακτικές πρακτικές είναι στοχοκεντρικές. Ο γενικός σκοπός της διδακτικής πρακτικής και οι επιμέρους στόχοι εξαρτώνται από τη θεωρητική προσέγγιση που υποστηρίζει ο κάθε εκπαιδευτικός και την προσωπική του θεωρία για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Αυτοί είναι που καθορίζουν τον τύπο των δραστηριοτήτων που θα ακολουθήσουν και το περιεχόμενό τους.

Γενικός Σκοπός Η θέση της Ελλάδας ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ταυτόχρονα ως Βαλκανικής χώρας δημιουργεί νέες απαιτήσεις και νέες πολιτικές για το ρόλο και το μέλλον της ελληνικής γλώσσας.

Από τη μια μεριά, ο μεγάλος αριθμός παλιννοστούντων που πραγματοποιήθηκε προς τη χώρα μας μετά τα ιστορικά γεγονότα του 1989, συνεπάγεται γι' αυτούς, οξύτατο πρόβλημα κοινωνικής ένταξης και επαγγελματικής αποκατάστασης.

Προϋπόθεση όμως γι' αυτά είναι η γνώση της ελληνικής γλώσσας που σε αυτούς η διδασκαλία γίνεται στηριζόμενη στη μεθοδολογία ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας.

Οι απαιτήσεις αυτές συναρτώνται με τη γενικότερη ανάγκη προσαρμογής των κοινωνικών οικονομικών και πολιτισμικών δομών της χώρας σε νέες μορφές και σκοπιμότητες επικοινωνίας, συνεργασίας και συνύπαρξης τόσο με το άμεσο όσο και με το ευρύτερο διεθνές περιβάλλον. Υπάρχει μια πραγματικότητα η οποία δεν αφήνει περιθώρια καθυστερήσεων για περίπλοκα στάδια πειραματισμών. Οι αλλοδαποί, αλλόφυλοι, αλλόθρησκοι συνάνθρωποί μας συνυπάρχουν μαζί μας και με τη σωστή διδασκαλία της ελληνικής σε αυτά τα άτομα θα πετύχουμε να αποκτήσουν επικοινωνιακά προσόντα και διαλεκτική σκέψη ώστε να ενταχθούν ευκολότερα στο κοινωνικό περιβάλλον.

Η εξοικείωση με τις έννοιες της πολυπολιτισμικότητας και των ατομικών δικαιωμάτων πιστεύουμε πως είναι ο κατεξοχήν τρόπος ο οποίος μπορεί να βοηθήσει τα άτομα αυτά να αποκτήσουν την πνευματική και ψυχική ετοιμότητα αλλά και τα κατάλληλα «νοητικά εργαλεία» προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τα κάθε είδους φυλετικά, ξενοφοβικά κ.α. φαινόμενα που αναπτύσσονται ραγδαία πλέον και μέσα στην ελληνική κοινωνία. Προϋπόθεση για όλα αυτά είναι η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας. Οι δυσκολίες είναι πολλές, ο σχεδιασμός θα πρέπει να στηριχθεί στην πνευματική και επιστημονική ενίσχυση

πρώτιστα των εκπαιδευτικών, αλλά και στην εδραίωση μιας πεποίθησης πως οι κοινωνίες μας θα γίνονται από εδώ και πέρα όλο και περισσότερο πολυπολιτισμικές. Επομένως δεν θα καλλιεργείται απλώς με τη χρήση της γλώσσας η ανοχή απέναντι στους «άλλους» αλλά η ανταλλαγή με τους «άλλους» εμπειριών και πολιτισμικών αγαθών. Άλλωστε είναι υπαρκτή η βαθιά προκατάληψη στο επίπεδο των συμπεριφορών και των νοοτροπιών, οι οποίες όπως ξέρουμε αλλάζουν με βραδύτατο ρυθμό και απαιτούν συστηματική και μακροπρόθεσμη δουλειά προκειμένου να ανατραπούν.

Επιμέρους Στόχοι ως προς το γνωστικό αντικείμενο και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία.

Οι μαθητές:

- Να μάθουν και να χρησιμοποιήσουν στον προφορικό λόγο ελληνικά και ξένα ονόματα προσώπων.
- Να αυτοπαρουσιαστούν και να απαντήσουν σωστά στην ερώτηση: "Πώς σε λένε;" ("Με λένε...", "Το όνομα μου είναι...", "Είμαι ο/η...").
- Να αναγνωρίσουν το όνομα τους, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στο αρχικό ράμμα, το οποίο γράφεται πάντα με κεφαλαίο .
- Να γράψουν το όνομά τους.
- Να αναγνωρίσουν την ελληνική σημαία και τη σημαία της χώρας που διαμένουν.
- Να αντιληφθούν ότι η Ελλάδα είναι χώρα της Ευρώπης.
- Να γνωρίσουν το μύθο της Ευρώπης.

Σημειώστε αν αξιοποιούνται εκπαιδευτικά λογισμικά και υπηρεσίες των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Θα μπορούσε, όμως είναι πάρα πολύ δύσκολο γιατί απευθύνεται σε μαθητές που το επίπεδο ελληνομάθειας είναι μηδενικό. Μπορεί να παρουσιαστεί όμως ένα ωραίο

1.7 Εκτιμώμενη διάρκεια

Υπολογίζεται ο χρόνος που θα διαρκέσει η Διδακτική Πρακτική σε σχέση με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, των εκπαιδευτικών, το ΑΠΣ και το συνολικό πρόγραμμα του σχολείου.

Συνήθως περιλαμβάνει τις παρακάτω πληροφορίες:

- **Ωρα έναρξης:** η έναρξη της Διδακτικής Πρακτικής μπορεί να συσχετίζεται με άλλες δραστηριότητες της τάξης, που μπορεί να θεωρούνται προαπαιτούμενες της εφαρμογής της.

.....

- **Διάρκεια:** η Διδακτική Πρακτική μπορεί να διαρκέσει από μια διδακτική ώρα με τη διενέργεια μιας ή δύο δραστηριοτήτων (*Σχέδιο Μαθήματος*) έως μια εβδομάδα, ένα μήνα ή και ολόκληρο το σχολικό έτος (*Εκπαιδευτικό Σενάριο*).

Μία διδακτική ώρα

- **Συχνότητα:** εξαρτάται από το θέμα της Διδακτικής Πρακτικής. Μπορεί να διενεργηθεί σε συνεχόμενη σχολική περίοδο ή σε χωριστές σχολικές περιόδους, κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Μπορεί να επαναληφθεί σαν πρώτο μάθημα σε καινούριους μαθητές

2) ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

2.1 Γενική Περιγραφή Διδακτικής Πρακτικής

- Περιγράφεται το θεωρητικό, παιδαγωγικό και μεθοδολογικό πλαίσιο.
- **Γίνεται αναλυτική περιγραφή** της κάθε δραστηριότητας της Διδακτικής Πρακτικής.
- Κάθε δραστηριότητα μπορεί να περιγράφεται ανά φάσεις εργασίας, εάν πρόκειται για την ανάπτυξη π.χ. ενός project (Α' Φάση: διαμόρφωση πρότερων εμπειριών και γνώσεων, Β' Φάση: Αναζήτηση και συγκέντρωση υλικού από πηγές κτλ.) ή ανά διδακτική ώρα (1ο δίωρο: παρακολούθηση ταινίας της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης και διερεύνηση των εμπειριών των παιδιών για το εξεταζόμενο θέμα κτλ.).

Η διδακτική ενότητα είναι κομμάτι από το διδακτικό υλικό «Καραβάκι μου ξεκίνα...» που έχει εκπονηθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το 1999 για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας για τα ελληνόπουλα του εξωτερικού. Δεν έχει εφαρμοσθεί μέχρι τώρα σε αλλοδαπούς μαθητές στην Ελλάδα.

Η διδακτική ενότητα «Ευρώπη» και τα φύλλα εργασίας επισυνάπτονται (αρχεία Διδακτική ενότητα_Ευρώπη.pdf και Φύλλα Εργασίας Διδακτικής Ενότητας_Ευρώπη.pdf) γιατί το μεγαλύτερο μέρος είναι εικονογράφηση.

2.2 Φύλλα Εργασίας

Οι Διδακτικές Πρακτικές είναι καλό να συνοδεύονται από φύλλα εργασίας, σε ψηφιακή/έντυπη μορφή, τα οποία δόθηκαν στους μαθητές ως ένας οδηγός πραγματοποίησης των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων.

2.3 Υλικοτεχνική Υποδομή

Στην ενότητα αυτή γίνεται αναφορά στην απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για την υποστήριξη της κάθε δραστηριότητας της Διδακτικής Πρακτικής. Αναφέρονται εκπαιδευτικά λογισμικά και εφαρμογές, διαδικτυακά περιβάλλοντα και συστήματα που μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν, βιντεοταινίες, διαδικτυακές πηγές κτλ.

3) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Κατά την εφαρμογή της Διδακτικής Πρακτικής ή μετά την πραγματοποίησή της, ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές του ενδέχεται να έχουν πραγματοποιήσει την αξιολόγησή της, μέσα από μια αναστοχαστική διεργασία. Αυτή μπορεί να έχει πραγματοποιηθεί:

- κατά τη διάρκεια εφαρμογής των δραστηριοτήτων (*διαμορφωτική αξιολόγηση*) με σκοπό την αναδιαμόρφωσή τους,
- **στο τέλος της εφαρμογής της Διδακτικής Πρακτικής (τελική αξιολόγηση) για να ακολουθήσει μια επικοινωνιακή συζήτηση που θα οδηγήσει σε αναπροσαρμογές, επεκτάσεις κτλ.**

4) ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με ατομική μου ευθύνη και σύμφωνα με το άρθρο 8 ν. 1599/1986, ο Δημιουργός που αναφέρεται στην παρ. 1.2 του παρόντος εντύπου, δηλώνω ότι:

1. Το Σχέδιο Καλής Διδακτικής Πρακτικής που υποβάλλω είναι δικό μου πρωτότυπο δημιούργημα και δεν προσκρούει σε κανένα δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας τρίτων.

2. Το υλικό αυτό έχει παραχθεί στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο από Συγγραφική Ομάδα το 1999 και έχει το δικαίωμα της διαχείρισης του συγκεκριμένου υλικού (η συγκεκριμένη ενότητα παρήχθη στα πλαίσια διδακτικού υλικού για τα Ελληνόπουλα του εξωτερικού το χρονικό διάστημα 1997-2000, το οποίο όμως δεν αξιοποιήθηκε για παλιννοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές εντός Ελλάδας. Είναι μέρος του διδακτικού υλικού «Καραβάκι μου ξεκίνα...»). Δίνω το δικαίωμα και την άδεια στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο θα ενεργεί κατά την απόλυτη και ελεύθερη κρίση του, να αξιοποιεί, να διαθέτει, να αναπαράγει ή να διανέμει το υποβληθέν Σχέδιο Καλής Διδακτικής Πρακτικής, ολόκληρο ή τμήμα του ή συντετμημένο ή ενσωματωμένο σε άλλο υλικό, για εκπαιδευτικούς και διδακτικούς σκοπούς, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως έντυπο ή ηλεκτρονικό.

3. Δηλώνω ότι η πιθανή αξιοποίηση του υλικού αυτού για ερευνητικούς σκοπούς επιθυμώ να γίνει (επιλέξτε αυτό που επιθυμείτε):

Επώνυμα

Ανώνυμα

Αν δεν καταγράψετε την επιθυμία σας αυτό σημαίνει ότι αποδέχεστε η πιθανή αξιοποίηση να γίνει ανώνυμα.

**Για πρακτικούς λόγους, η χρήση του αρσενικού γραμματικού γένους θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνει και το θηλυκό.*

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 20/10/2010

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ: Dr ΚΟΥΔΟΥΝΑ ΜΑΙΡΗ